

øvrige medicinalindustri - krav om en betydelig stigning i investeringer til udvikling, produktion og markedsføring.

Skal instituttet kunne deltage i denne udvikling og udnytte sit forretningsmæssige potentiale, særligt på eksportmarkederne, samtidig med at statens eventuelle produktansvar bortfalder, er der behov for at sikre instituttet de nødvendige frihedsgrader af organisatorisk og økonomisk karakter. En succesfuld udnyttelse af instituttets forretningsmæssige potentiale vil sikre, at instituttets høje internationale forskningsmæssige niveau og beredskab inden for forebyggelse og bekæmpelse af smitsomme sygdomme kan bevares.

Med udgangspunkt i ønsket om at fortsætte moderniseringen af Statens Seruminstitut og forbedre mulighederne for at realisere instituttets forretningsmæssige potentiale blev det i efteråret 1991 overvejet at omdanne instituttet til en fristyrelse. Overvejelserne førte dog til, at behovet for øgede frihedsgrader ikke kunne tilgodeses inden for fristyrelsesordningen, og at statsvirksomhedsmodellens i øvrigt vide rammer ville blive en barriere for instituttets udvikling.

Sundhedsministeriet nedsatte på den baggrund i januar 1992 en arbejdsgruppe, som fik til opgave at undersøge de økonomiske og sundhedsfaglige konsekvenser af en hel eller delvis privatisering af Statens Seruminstitut. Arbejdsgruppen skulle herunder belyse modeller for en fremtidig fagligt tilfredsstillende løsning af instituttets offentlige opgaver inden for forskning, kontrol og reference, hvis instituttet privatiseredes.

Arbejdsgruppens rapport, der er afgivet i juni 1992, vurderer, at Statens Seruminstituts forretningsmuligheder ikke kan udnyttes optimalt inden for rammerne af den sædvanlige statsvirksomhedsmodel, bl.a. fordi instituttet har et meget stort investeringsprogram. Det var arbejdsgruppens opfattelse, at en optimal udnyttelse af potentialet vil kunne ske ved en omdannelse af hele instituttet til et aktieselskab. Arbejdsgruppen anbefaler, at instituttets statsfinansierede opgaver på sigt udbydes. Det drejer sig om forskning, rådgivnings-, kontrol- og referencefunktioner.

Arbejdsgruppen fandt, at der ikke var alternative udbydere, der kunne overtage Seruminstitutts opgaver. Arbejdsgruppen har på den baggrund anbefalet, at der indgås en kontrakt på f.eks. 5 år mellem Sundhedsministeriet og det nye aktieselskab om levering af disse ydelser, der alle har karakter af beredskabsydelser for sundhedsvæsenet. I det omfang det er muligt, har arbejdsgruppen anbefalet at dellev-

rancer, f.eks. visse forskningsydelser, søges udbudt i aftaleperioden.

Sundhedsministeriets eksterne konsulenter har anslået, at Statens Seruminstitut har en værdi som virksomhed i drift på 200-250 mill. kr. Opgørelsen er baseret på, at aktieselskabet overtager Seruminstitutts drift, og at staten indskyder instituttets aktiver og passiver i det nystiftede aktieselskab. Det er desuden en forudsætning, at instituttets priser tilpasses, at ydelser til staten løbende tilpasses de statslige betalinger svarende til budgetoverslagstal på finanslov 1992, og endelig at der sker en fuld kommerciel regulering af instituttets forhold til kunderne og omverdenen generelt. Opfyldes disse forudsætninger ikke, vurderer de eksterne konsulenter, at instituttets værdi bliver væsentlig lavere.

Det omdannede Seruminstitut vil fortsat være et væsentligt led i det danske sundhedsvæsen.

Hovedparten af instituttets ydelser er allerede prissatte. De prissatte ydelser omfatter analyser og specialdiagnostik, analyser af prøver fra gravide og nyfødte, salg af vacciner, blodprodukter, medier og reagenser. Omsætningen foregår hovedsageligt på grundlag af rammeaftaler mellem instituttet og de enkelte amtskommuner m.v. Aftalerne fastlægger hvilke analyser og opgaver, der er henlagt til Seruminstituttet. I det omfang amtskommunernes køb af ydelser fra Serum Institutttet A/S omfattes af EF's udbudsdirektiver vil amtskommunerne skulle foretage udbud af disse leverancer. En omdannelse til aktieselskab skønnes derfor ikke at få væsentlig betydning for instituttets prissatte ydelser til landets sygehuse og praktiserende læger.

For de ikke-prissatte ydelser til de decentrale og centrale sundhedsmyndigheder vil regeringen undersøge mulighederne for, at Sundhedsministeriet i en overgangsperiode på 4-5 år kan indgå aftale med Serum Institutttet A/S om disse ydelser. Det er hensigten efter udløbet af denne periode at udbyde ydelserne, hvor Serum Institutttet A/S må konkurrere med de andre leverandører, herunder Sundhedsministeriets egne institutioner. I det omfang det følger af EF-reglerne, kan det imidlertid blive nødvendigt allerede i forbindelse med selskabets stiftelse at udbyde ydelserne.

De ikke-prissatte ydelser omfatter rådgivning, overvågning, kontrol- og referencefunktioner m.v. samt forskningsvirksomhed. Sundhedsministeriets driftsbevilling til disse formål udgør 76,6 mill. kr. på finanslov 1992. På forslag til finanslov for 1993 er der søgt optaget 87,5 mill. kr. i 1993 og 79,6 mill. kr. i 1994. Som følge af omlægninger i instituttets momsordning er der sket en teknisk forhøjelse af beløbene for 1993 og de følgende år med ca. 18 mill. kr. årligt.